

Jézus Krisztusért t?rte az arcon köpést, Grósz Károlyért imádkozott – Kozma Imre atya az egész életét másokért áldozta fel

2024 október 21. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Személyes visszaemlékezés a napokban elhunyt Kozma Imrére, aki különleges egyéniségével mindenkire hatott, aki csak ismerte ?t.

A 85. életévében elhunyt Kozma Imre atya számos nyilvános írást, megszólalást, interjút hagyott maga után, melyek h?en tükrözik gondolatainak egyedi gazdagságát, különleges személyiségét és határtalan elhivatottságát Isten iránt. Sokak számára azonban nemcsak egy bölcs és az életét a kereszténységre feltev? példakép távozott a halálával, hanem egy olyan lelki vezető?, aki fáklyaként világítva mutatta az utat a körülötte lév?knek. Ennek a fáklyának a tüze olyan er?s volt, hogy mindenkit elért a környezetében, senki sem vonhatta ki magát a hatása alól. És ez a t?z persze néha égetett is. Sorsát maga választotta: Krisztust és az embereket szolgálta, minden szava, minden tette, minden gondolata csak ekörül forgott.

Mintegy tizenöt éven keresztül az általa vezetett közösség tagjaként napi szinten láthattam és élhettem meg, mit jelent számára a papi hivatás, és ezek a szavak: szeretet, szolgálat, alázat, elkötelez?dés, döntés. Gyermekként is éreztük: az általa tartott hittanórák mások voltak. Mélyebbek, komolyabbak, valóságosabbak. Nemcsak mesélt, mindennek elmondta a mélyebb értelmét, a jelentését, mindezt azért, hogy szellemileg, lelkileg és jellemben is fejl?djenek a rábízott gyermekek. Komoly dolognak tartotta az életet, és ezt már a kisebbeknek is igyekezett átadni.

gy kiránduláson arra kérte a gyerekeket, hogy mindenki szedjen fel egy követ, és cipelje fel az el?ttünk álló dombra. Megizzadtunk, mire lihegve felértünk, és ekkor derült ki, hogy a felcipelt kövekb?l egy oltár fog épülni. Egy kis keresztút volt ez, egy semmihez sem hasonlítható szentmisével, a k?b?l épített oltárral a Pilis kell?s közepén. Mindig hangsúlyozta, hogy lemondás nélkül nem lehet teljes az életünk. Ebben is az élen járt, ha olykor kapott valamit ajándékba, azonnal továbbadta annak, akinek szüksége volt arra, ez néha egészen nagy volumen? dolog is lehetett. Mint ahogy a fizikai teljesítményben is példát mutatott: aktív éveiben hajnalban kelt, és sporttal kezdte a napot. Fiatalon kemény kétkézi munkát végzett, szemet lapátolt.

Mindig ? ment elöl, vezette a híveket, de akik vállalták, hogy vele tartanak, azok elé komoly elvárásokat támasztott.

Ez néha konfliktusokkal járt. Úgy tartotta, ha valaki megismerte Isten igéjét, templomba járt, egyházi iskolában tanult vagy vallásos környezetben n?tt fel, az részesül abban az isteni kegyelemben, ami másnak nem adatott meg, így ? kivételes helyzetben van. Éppen ezért felül?l rendelt kötelessége, hogy példát mutasson, segítsen a másoknak, és kegyelmet gyakoroljon.

Isten nem igazságos, Isten irgalmas – hangoztatta.

Kozma Imre atya igazi közösségépít? volt, mindezt az egyházat, f?leg a tevékeny egyházat üldöz? akkori államberendezkedés figyel? szemei mellett. Maga mesélt arról, milyen érzés volt, amikor fiatal káplánként néha arcon köpték a falubeliek. Mondandójában nyoma sem volt a gulág borzalmait földöntúli er?vel túlél? Olofsson Placid atya örökös der?jének, teljes iszonyatát átadva beszélt nekünk err?l a megalázó élményér?l. Azért t?rte, mert Jézus Krisztust akarta követni, az ? útját járta, ez az út pedig sosem a dicshimnuszokkal volt kiköveve, hanem arcon köpéssel.

Nagyon er?s ellenszélben, az állambiztonság megfigyelése mellett épített mindenütt közösséget. De nem valami öncélú vidámság, hanem a mély lelki élet és a karitatív tevékenység tartotta össze ezeket a m?helyeket, ahol öregeket, betegeket, szegényeket segítettek. A hetvenes–nyolcvanas években messze földön híre ment annak a példamutató közösségi életnek, ami a Zugligeti Szent Család-plébánián folyt, Budapest távoli kerületeib?l is érkeztek a hívek, hogy részesei legyenek mindennek, és hogy hallhassák Kozma Imre atya prédikációit.

Ezekon a prédikációkon, hittanórákon, kisebb létszámú baráti összejöveteleken olyan dolgokról beszélt, amelyek örökre elkísérték azt, aki hallotta. A szeretet volt a kulcsszava és a kulcsgondolata, és ez a tetteiben is visszatükröz?dött. A megszokottnál lényegesen hosszabb szentbeszédet tartott, de ezekre nem lehetett nem odafigyelni. Szavai nem holmi Biblia-magyarzatok voltak, a valós életbe ültette át a tanítást, mély gondolatokkal kísérve. Mindig rezonált az aktuális történésekre. Sosem feledem, amikor 1988 nyarán a hívek megrökönyödésére azzal kezdte a szentmisét, hogy imádkozunk Grósz Károlyért, a szocialista minisztertanács akkori elnökéért. Grósz ugyanis éppen akkor Aradon találkozott a rettegett román diktátorral, Nicolae Ceausescuval, többek között az erdélyi falurombolás apropóján. De többször is imádkozott nyilvánosan a mindenkori magyar állami vezet?kért.

A fentebb idézett eset jól mutatja, hogy mennyire a szívében viselte a határon túli magyarok sorsát, nemcsak imáiban, a gyakorlatban is. A romániai forradalom és a délszláv háború miatt különösen is szükség volt a segítségre, élelmet, gyógyszereket, más, a létfenntartáshoz szükséges dolgokat indítottak útnak abban az időben Zugligetben a rászorulóknak, és nemcsak a magyar közösségek tagjainak. Azokban az időkben ez egyáltalán nem volt veszélytelen, volt olyan önkéntes, aki meghalt egy ilyen út során. Maga Imre atya is járt a frontzónában a délszláv háború idején, hogy embereket mentsen.

A legtöbbször a Kacsamesék közben értesültek Antall József haláláról, mi a templomban, Imre atyától. Az is előfordult, hogy egy vasárnapi prédikáció közben Laár Andrásról idézett komoly dolgot, mint ahogy más vallások bölcsességeit is felhasználta néha ahhoz, hogy átadja gondolatait. Elszeretettel idézett versekből, például Váci Mihálytól, a szocializmus elismert költőjétől. Számára a legfontosabb Isten volt, de ha éppen a kereszténység tanait tagadó személy volt egy konkrét ügyben segítségére, akkor nem habozott kérni tőle sem. Közeli ismerte Horn Gyulát, akivel a keletnémet menekültek előtti 1989-es határnyitás idején ismerkedtek meg jobban. Többször is mutatkoztak együtt akkoriban, ami miatt az atyát bírálatok is érték a korabeli jobboldali sajtóban. Minden követ megmozgatott azért, hogy segítsen a rászorulóknak, Hornnál és minden más kormányznál is lobbizott az általa alapított Magyar Máltai Szeretetszolgálat [minél szélesebb elismertségéért](#).

Szenvedélye volt a futball. Fiatalon maga is aktívan játszott, a templomi sportnapokon mi is tapasztaltuk, hogy jól bánt a labdával. Úgy játszott, ahogyan a munkához is állt: keményen, határozottan, célratörően, első szándékból. Időnként futballmeccsre is járt, s mivel a templom sekrestyéje is szenvedélyes futballdrukker volt, így nemcsak a hitbéli dolgok voltak terítéken a közös beszélgetések alkalmával.

Néha velem is véleményt cserélt ebben a kérdésben. Egy hittanórán egyszer csak megállt a mondandója közben, és rám meredt. – Ugye kimész holnap a meccsre? – kérdezte. – Nem akarnak elengedni otthon – feleltem, merthogy annak a Slovan Bratislava–Ferencváros mérkőzésnek a visszavágójáról volt szó, amelyen brutálisan megverték a ferencvárosi drukkereket a szlovák kommandósok. – Egy magyar embernek, magyar szurkolónak, ha teheti, ott kell lennie – felelte, és az ő szava otthon is hatott. Így másnap úgy is felkerekedtünk a barátommal az Üllői útra, hogy régen eladtak már minden jegyet a találkozóra. Az atya által kijárt isteni gondviselésnek tudom be ma is, hogy a jegyüzérekénti hemzseget aluljáróban egy jólelkű ember árán odaadott nekünk két jegyet, így jelen lehettünk azon a találkozón, amelyen nem a sportérték volt a lényeg. Ma is beleborzongok, ha az egész stadion által énekelt Himnuszra gondolok.

Két és fél évtizede egy kispályás futballcsapatot is alapítottunk a tiszteletére, amelyet róla neveztünk el. Egyszer-egyszer ő maga is eljött megnézni a mérkőzéseket, ilyenkor többnyire szárnyakat kapott a csapat.

A rendszerváltás új lehetőséget jelentett Kozma atyának és a neki fontos ügyeknek. Abban bízott, hogy a diktatúra bukása után a keresztény szellem erősen átjárja az országot, és még több, még nemesebb feladatot tudnak majd ellátni az általa vezetett közösségek, szervezetek. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat valóban ekkor erősödött meg, a betegek, szegények, hajléktalanok segítése a templomi közösség számos tagjának a mindennapok részévé vált. Azt hiszem, ő mégis még többet remélt ettől az időszaktól.

Érte néhány igazán nagy csalódás is, amelyek a legközvetlenebb munkatársaival összefüggésben történtek. Volt, amikor neki volt igaza, és lehet, hogy előfordult olyan eset is, amikor nem. A kereskedelmi televíziózás magyarországi beindulásakor teljes mértékben hitte, hogy sikerül létrehozni egy nagy látogatottságú, keresztény alapokon nyugvó csatornát. Nem sikerült.

Végül úgy alakult, hogy a nagy közösség helyett egy kisebbet vezetett, s ekkor lépett be az Irgalmas rendbe is, amivel újabb távlatok nyíltak meg számára az elesettek megsegítéséhez. Ekkor kicsit „eltűnt” a nyilvánosság elől, magam is kevesebbet találkoztam vele innentől. Külön figyelmet fordított a cigányságra, feltett szándéka volt, hogy minél többet segítsen nekik, miközben a kérdés minden nehézségével, minden nézőpontjával tökéletesen tisztában volt.

A húsvéti ünnepköröt tartotta a legfontosabb időszaknak az évben, ezeket a napokat nagyon mélyen átélte, és ezt várta el a hívektől is. Ugyanakkor az ünnepek megélésekor a lelki tartalom mellett hangsúlyt helyezett a hagyományok (locsolás, sonkavacsora, karácsony esti ünneplés) megtartására is.

Ma úgy mondanánk, hogy roppant széles kapcsolati hálója volt, rengeteg befolyásos embert ismert a politika, a m?vészet és az üzleti élet területér?l is. Személyes ismer?se volt II. János Pál pápa, Teréz anya vagy Roger testvér, akiket már életükben szent embereknek tartott. Az 1990-es években többször felt?nt a miséken Hans-Dietrich Genscher egykori nyugatnémet liberális külügyminiszter is. M?helyeinek számos nagy tekintély? ember volt a tagja, olyanok is, akik a t?le kapott tanítással a tarsolyukban teljesebnek ki. Pap, tudós, kutató, politikus, orvos, m?vész, üzletember, véleményvezér, világbajnok sportoló, de ugyanúgy a közösség fontos tagjának tekintett mindenkit, f?leg azt, aki tenni is akart. Megegett, hogy z?rös, botrányos el?élet? zenészt igyekezett megismertetni Isten igéjével. Mindenkihez szeretettel fordult, aki a segítségét kérte, de ahhoz is, aki nem kérte.

A család volt nála mindennek az alapja, a magyar családok egységét és erejét igyekezett minél intenzívebbé tenni. Sz?z Mária tisztelete nemcsak a szertartásokon jelent meg, hanem mint a magyarok véd?szentjéhez is külön imádkozott. Külön is becsülte sz édesanyákat, a nagymamákat, és a környezetét is az irántuk való tiszteletre sarkallta.

A közéleti kérdésekben is határozott álláspontja volt, egyik utolsó, néhány évvel ezel?tti beszélgetésünk alkalmával részletesen megosztotta velem ez irányú gondolatait. A magyarság sorsa és megmaradása kiemelten fontos volt neki. Aggódott amiatt, merre tart a világ, s éppen ezért úgy vélte, még er?sebbnek kellene lennie a keresztényeknek, hogy a nehézségek közepette is ki tudjanak tartani. De már évtizedekkel korábban el?re megjósolta, milyen kérdések fogják uralni az életünket. Utoljára, közel egy éve, Budai Ilona népdalénekes temetésén találkoztunk, amelyet ? celebrált. Ugyanolyan mély és egyben vigasztaló gondolatokat osztott meg a gyászolókkal, mint amilyeneket gyerekejjel vagy bármikor máskor hallottam t?le.

[Rengeteg gondolata, bölcsessége](#), igazsága ugrott be életem folyamán az éppen aktuális pillanatokban, és biztos vagyok benne, hogy mások is ugyanígy voltak ezzel, akik valaha hallották ?t. Szerencsés volt, aki ismerhette, és els? kézbe?l hallhatta gondolatait, elmélkedéseit és azt, ahogyan tolmácsolta Isten igéjét.

Imre atya, nyugodjon békében!

Teveli Zoltán - www.magyar nemzet.hu

Ajánló

